

LILLEHAMMER
KOMMUNE

Årsplan for 2023-2024

Vingar barnehage

INNHold

Innledning	side 3
1. Barnehagens formål, verdigrunnlag og oppgaver	side 4
2. Kommunens visjon og verdier	side 4
3. Presentasjon av barnehagen.....	side 6
4. Barnehagens mål og fokusområder.....	Side 9
5. Samarbeid mellom barnehage og hjem.....	side 15
6. Voksenrollen.....	side 15
7. Overgang barnehage-skole.....	side 16
8. Ansatte.....	side 17
Kalender.....	side 18
Kontaktinformasjon.....	side 20

Vedlegg 1:
Progresjonsplan for fagområdene

Innledning

Barnehagene drives etter Lov om barnehager med forskrifter. *Rammeplan for barnehagen - innhold og oppgaver*, er en forskrift til Lov om barnehager. Målet med rammeplanen er å gi styrer, pedagogiske ledere og det øvrige personalet en forpliktende ramme for planlegging, gjennomføring og vurdering av barnehagens virksomhet. Rammeplanen redegjør for barnehagens samfunnsmandat, og innholdet skal synliggjøres i årsplanene til barnehagene. Rammeplanen finner du [her](#) og barnehageloven finner du [her](#).

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Alle barnehager skal utarbeide en årsplan. Årsplanen er et arbeidsredskap for personalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. I tillegg skal det utarbeides detaljerte planer for kortere eller lengre perioder som beskriver konkret hvordan barnehagen arbeider med tiltakene som er fastsatt i årsplanen og i progresjonsplanen.

Foreldre skal gjennom disse planene få et godt innblikk i barnehagens arbeid, og se en klar sammenheng mellom de konkrete aktivitetene lokalt i barnehagen og de overordnede målene for barnehager, både i Lillehammer Kommune og på nasjonalt nivå.

Barnehagens styrer har det faglige ansvaret for utarbeidelse av årsplanen i samarbeid med foreldre og ansatte.

Årsplanen fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg.

1. Barnehagens formål, verdigrunnlag og oppgaver

Barnehagelovens § 1 - Formål: Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

2. Lillehammer kommunes visjon og verdier

Lillehammer Kommune har følgende visjon for sektor oppvekst, utdanning og kultur:

God samordnet innsats gir trygghet, kompetanse og livsmestring

For oss betyr dette at barna i barnehagen skal møte trygge voksne som sørger for at barna får oppleve tilhørighet, leke, utforske og lære. Dette fordrer et nært og godt foreldresamarbeid.

Å skape gode barnehager for alle barn er en av de viktigste oppgavene for kommunen. Kommunen har et overordnet ansvar for kvaliteten på barnehagetilbudet, og skal gi barn og unge god omsorg og et helhetlig utdanningsløp, fra barnehage til videregående opplæring. Barnehagen er derfor en viktig del av utdanningsløpet, både i kraft av sin egenart og som en sentral arena for tidlig innsats for alle barn. Barnehage- og skolemiljø skal fremme helse, trivsel og læring og forberede barn og unge til aktivt samfunnsliv, til fremtidens arbeidsmarked og til å kunne realisere seg selv på måter som kommer fellesskapet til gode. En god barnehage forutsetter godt samarbeid og god forståelse mellom mange aktører.

Dette er også nedfelt i rammeplanen (s.11).

For de kommunale barnehagene har vi utarbeidet en felles pedagogisk plattform. Den kan sees på som vårt verdidokument og viser hva de kommunale barnehagene står for.

Som barnehageeier har Lillehammer kommune fokus på verdiene: **Profesjonalitet – Ansvarlighet – Respekt.**

For oss i Vingar barnehage betyr dette:

Profesjonalitet	• Opptre med faglig kompetanse • Være åpen for ulikheter
Ansvarlighet	• Følge opp og gjøre det som er bestemt • Ta ansvar, vise ansvar
Respekt	• Møte barn, foreldre, kollegaer slik vi selv ønsker å bli møtt • Være lydhøre ovenfor hverandre

Disse verdiene gjenspeiles i våre holdninger og handlinger i det daglige arbeidet med barna og i møte med foreldrene. Verdiene er viktig for vårt menneskesyn, som handler om hva vi tenker om mennesker og hvilken verdi mennesket har. Alle mennesker skal ha samme verdi og samme rettigheter.

Rammeplanen fremhever betydningen av voksnes holdninger, kunnskaper og ferdigheter til å møte, forstå og veilede barn. Gjennom holdningsskapende arbeid og konkret handling i samarbeid med hjemmene, skal personalet i barnehagen skape et trygt, inkluderende og stimulerende barnehagemiljø som forebygger mobbing og krenkende handlinger. Vennskap og gode relasjoner med andre barn - og voksne- er viktig for alle barn!

Barnehagene i Lillehammer har utarbeidet en felles Handlingsplan for et godt psykososialt barnehagemiljø. Handlingsplanen skal brukes i det forebyggende arbeidet og trer i kraft når barn utsettes for krenkende handlinger av andre barn eller voksne som jobber i barnehagen. Etter endringer i barnehageloven gjeldende fra 01.01.21 har alle barnehager plikt til å sikre at barna har et trygt og godt barnehagemiljø.

Kommunens vedtekter, strategiplan, handlingsplaner og plattform for de kommunale barnehagene finner du [her](#).

Alle kommunale barnehager er Miljøfyrtårnsertifiserte. Dette betyr at barn og voksne arbeider med å være miljøbevisste. Vi vil gi barna kunnskaper, gode holdninger og praktiske erfaringer med miljøarbeid.

Alle kommunale barnehager er godkjent som trafiksikker barnehage. Dette betyr at trafikk og sikkerhet er i fokus i hverdagen. Målet med arbeidet er å gi barna erfaringer og gode holdninger slik at de er best mulig rustet til å ferdes alene i trafikken når de blir eldre. Trafikk er et tema som passer godt inn i hverdagen. Barna opplever trafikk når de skal til og fra barnehagen, når de skal på tur og når de erfarer trafikk gjennom lek og observasjon av hva de voksne gjør.

Alle kommunale barnehager jobber med Generasjonssang, på litt forskjellige måter. Noen av barnehagene drar ut på institusjoner og bo-og sevicecentre for eldre, der barna sammen med de eldre synger og gjør bevegelser til tradisjonelle norske sanger som er kjent for de eldre. Noen av barnehagene samarbeider med seniorkor, besøker Røde kors eller får besøk av hjemmeboende eldre på sangstund i barnehagen. Dette skjer i samarbeid med Miljøbehandlingsteamet i kommunen, og er med på å gi eldre og demente en positiv opplevelse og kanskje gjenskape noen minner fra egen barndom.

Lillehammer kommune har tverrfaglige team for alle barnehagene. Teamene har jevnlig møter med barnehagene gjennom året, og dette skal gi barnehagene bistand og støtte i arbeidet med å vurdere om barn kan ha behov for ekstra oppfølging. Da kan tiltak settes i gang så raskt som mulig, i samarbeid med foreldre/foresatte.

Mat, kosthold og måltider er noe som opptar de fleste foreldre. Dette er et jevnlig tema på foreldremøter og i brukerundersøkelser. Det er derfor ansatt kjøkkenassistent i 40 % stilling i alle kommunale barnehager. Disse stillingene kommer i tillegg til grunnbemanningen.

Lillehammer kommune satser på dette fordi mat og måltider skal være en del av det pedagogiske innholdet, der barna er inkludert, og det er et stort fokus på et sunt og variert kosthold. Vi deltar også i ordningen [Sunnere Barn](#), som har som mål å bidra til økt kunnskap om mat og måltider i barnehagen, og tilbyr lett tilgjengelige verktøy.

Alle kjøkkenassistentene inngår i et nettverk, og der drøftes ulike menyer knyttet opp mot pedagogiske opplegg, samt at det legges planer for fysisk aktivitet knyttet opp mot kosthold.

Lillehammer kommune ønsker å skape en god overgang og best mulig sammenheng mellom barnehage og skole for alle barn. Fem overgangslærere skal samarbeide med alle barnehager og skoler for å skape de beste forutsetninger for å lykkes med dette. Trygge barn lærer mest, og det er derfor viktig at barnehage og skole kjenner til hverandres innhold og arbeidsmåter, og at barna møter noe av innholdet de kjenner fra barnehagen når de begynner på skolen. Derfor må et godt samarbeid være etablert i god tid før barna skal begynne på skolen.

Å skape gode barnehager for alle barn er en av de viktigste oppgavene for kommunen. Kommunen har et overordnet ansvar for kvaliteten på barnehagetilbudet, og skal gi barn og unge god omsorg og et helhetlig utdanningsløp, fra barnehage til videregående opplæring. Kvalitetsbegrepet for barnehage omfatter veldig mye. Foreldre, ansatte, forskere og utdanningsinstitusjoner, politikere og barna selv er på hver sin måte opptatt av barnehagens kvalitet. Når barna er i barnehagen skal de ha det trygt og godt, utfordrende og stimulerende, de skal ha venner og møte omsorgsfulle voksne, og de skal ha anledning til å lære og utvikle seg ut fra egne forutsetninger. Barna skal føle seg sett og hørt, ha nære tilknytningsrelasjoner og mange anledninger for variert lek. Deres hverdag skal være meningsfull, og de skal være aktører i sitt eget barnehageliv.

3. Presentasjon av barnehagen

Barnehagens samfunnsmandat: å tilby barn under opplæringspliktig alder et omsorgs- og læringsmiljø som er til barns beste. Den skal både være en pedagogisk virksomhet og et velferdstilbud for småbarnsforeldre. Barnehagen skal støtte og ta hensyn til det enkelte barn, samtidig som hensynet til fellesskapet ivaretas.

Vår visjon er: «Vingar er stedet for trivsel og glede». Visjonen bygger på verdiordene i kommunens pedagogiske plattform og målene i kommunens strategiplan.

Vingar barnehage er en fire avdelings barnehage beliggende på vestsiden av Lillehammer. Barnehagens nærmeste nabo er Vingar skole. Per august 2023 har vi totalt 60 barn fordelt på avdelingene Knerten (1-3 år), Kanutten (1-3 år), Sokrates (5-6 år) og Tiriltoppen (3-4 år). Hver avdeling har pedagogisk leder og pedagogiske medarbeidere/fagarbeidere. Barnehagen har også kjøkkenassistent tre dager i uken. Barnehagen følger statens krav til grunnbemanning og pedagognorm. Personalet har mye erfaring.

Barnehagen har et flott uteareal med ulike lekeapparater, sandkasser, bål plass, gapahuk og store gressflater som stimulerer barns motoriske utvikling. Nærmiljøet har mye spennende å tilby oss. Vi har nær tilknytning til skog og mark, i et trygt og godt nærmiljø. Vi har fotballbane rett utenfor barnehagens gjerde, turmulighet til blant annet Eventyrsletta, Pinnikhaugen, Vingnesvika og lekeplassen til Vingar skole. Vi har også et busstopp i nærheten som gir oss større muligheter til å oppleve andre områder av Lillehammer. Om vinteren har vi akebakker både i barnehagen og ute i slalombakken som ligger rett bak oss, det blir kjørt opp skiløyper på gressbanen ved siden av barnehagen. Alt ligger til rette for gode naturopplevelser året rundt.

Barnehagen følger kommunens plan for fysisk aktivitet og kosthold for aldersgruppen 0-6 år i Lillehammer. Vi har vår egen kjøkkenassistent tre dager i uken. Vi legger til rette for tre faste måltider om dagen.; frokost – lunsj og ettermiddagsmat. Til frokost må barna selv ha med sin egen matpakke. Til lunsj serverer vi tre varme måltider til barna i uken. Når vi ikke serverer varmmat tilbyr vi brødmat og nistepakke på tur. På turer tilbereder vi også av og til mat på bål. Til ettermiddagsmat får barna brødmat med ulikt pålegg og frukt. En dag i uken får barna servert smoothie etter ettermiddagsmaten. Det sendes ut månedsmeny til foreldre.

Vi samarbeider med Vingar skole som ligger på samme tomt som barnehagen. Barnehagen følger Lillehammer kommune sin plan for overgang og sammenheng mellom barnehage og skole.

I Vingar barnehage arbeider vi hver dag med å leve opp til Lillehammer kommunes verdier: Profesjonalitet – Ansvarlighet – Respekt, i møte med barna, med foreldrene og med kollegaer. Det skal være stort å være liten hos oss!

På foreldreappen «Visma - Min barnehage» vil dere finne planer, dokumentasjon, bilder, samtykker og annen informasjon som er viktig for deg og ditt barn. Det forventes at dere som foresatte holder dere oppdatert på det som legges ut av planer, dokumentasjon og informasjon slik at dere kan sørge for at barnet deres er best mulig forberedt til det som skal skje i barnehagen. I Visma registrer også foreldrene ferier og annet fravær.

De ansatte i barnehagen skal benytte årsplanen som et arbeidsdokument. Den er et arbeidsredskap for det pedagogiske arbeidet vårt og skal være utgangspunkt for våre målsettinger og planlegging av det daglige arbeidet. Hver avdeling utarbeider og sender ut periodeplan og ukeplan til foreldrene på Visma. Planene beskriver hvordan barnehagen arbeider med tiltakene som er fastsatt i årsplanen og rammeplan. Foreldre skal gjennom disse planene få et godt innblikk i barnehagens arbeid, og se en klar sammenheng mellom de konkrete aktivitetene lokalt i barnehagen og de overordnede målene for barnehager, både i Lillehammer Kommune og på nasjonalt nivå.

Pedagogisk grunnsyn

Vårt pedagogiske grunnsyn tar utgangspunkt i Felles pedagogisk plattform for kommunale barnehager i Lillehammer kommune. I det pedagogiske grunnsyn ligger de verdier og holdninger som legger grunnlaget for alt vi foretar oss i barnehagen. Det handler om å ha et bevisst syn på barn og barndom. Grunnsynet bygger på de lover og forskrifter som til enhver tid er gjeldende for barnehagen (FNs barnekonvensjon, Lov om barnehager og Rammeplanen). Omsorg, lek, læring og danning er viktige elementer i grunnlaget for vår pedagogikk.

Barns egenverd er kjernen i vårt pedagogiske konsept og sentralt i alt vårt arbeid. I Vingar barnehage har vi tro på at hvert enkelt barn er kompetent og har iboende ressurser som skal få komme til uttrykk og utvikles i barnehagen. Hvert enkelt barn skal oppleve å bli sett, hørt og forstått av anerkjennende, aktive, tydelige og ansvarsfulle voksne. Barns egen nysgjerrighet og undring legger grunnlaget for livslang læring. De stiller spørsmål, undrer seg og vil lære mer og mer. Vi skal være der og støtte opp om nysgjerrigheten, uten å gi dem alle svarene. Vi vil hjelpe dem på veien til å finne svar.

Vi bruker barnehagen som en sosialiseringsarena hvor vi ønsker at barna skal få oppleve glede, mestring, trygghet, tilhørighet, anerkjennelse, vennskap og respekt i samspill med andre barn og voksne.

For å hjelpe barna med å bli den beste versjonen av seg selv skal de voksne være tett på, gi trygghet og yte omsorg for barn. Vi bruker trygghetssirkelen aktivt i barnehagen. De voksne skal være en trygg havn som barna kan søke til når de trenger det. Barnet skal beskyttes, støttes og veiledes. Samtidig skal den voksne støtte og oppmuntre barnets utforskning av verden. På denne måten får barnet livserfaring og trening i sosial kompetanse innenfor trygge rammer. De voksne skal å sørge for at barn lykkes og føler mestring. Dette gjør de voksne ved blant annet å legge til rette for at barna møter utfordringer tilpasset deres eget nivå.

Trygghetssirkelen – COS (circle of security)

Som nevnt så er vi bevisste trygghetssirkelen i vår hverdag i barnehagen. Alle barn er født med tilknytningsbehovet, der de automatisk søker beskyttelse og omsorg fra nære voksne. De er samtidig også født med et annet behov og det er å utforske og mestre omgivelsene (selvstendighet). Dette ser du tydelig når barna smaker på og utforsker alt som er i rekkevidde.

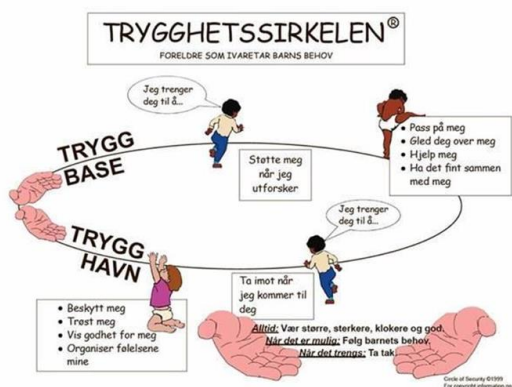
1. Tilknytting: barnets avhengighet og behov for beskyttelse og omsorg.
2. Utforskning: barnets selvstendighet og behov for å undersøke og mestre verden.

Disse behovene er avhengige av hverandre. For at barnet skal våge å utforske må barnet føle seg trygg og under beskyttelse. Barnet må ha en viss ro inne i seg for å kunne være nysgjerrig på verden. Samtidig kan det oppleve å bli redd, sint og trøtt når verden oppdages, da trer behovet for nærhet og trygghet frem igjen. Dermed er disse behovene helt avhengige av hverandre.

Trygghetssirkelen er et verktøy vi kan bruke for å forstå og møte barnas behov. Trygghetssirkelen er en visuell sirkel, der den voksne er den trygge og sikre havnen. Når barnet er utforskende, beveger det seg ut fra den trygge havnen, barnet er da oppe i sirkelen. Barnet er fremdeles avhengig av voksne i form av støtte, hjelp ved behov og glede med barnet. Når barnet er nede i sirkelen har barnet behov for beskyttelse, trøst, godhet og organisering av følelsene sine (Powell, Cooper, Hoffman, Marvin, 2015).

Barnet vil til enhver tid bevege seg opp og ned i sirkelen og det vil være en dynamikk mellom avhengighet og selvstendighet.

Trygge relasjoner viser seg å ha stor innvirkning på barna psykiske helse og legger grunnlaget for videre emosjonell, sosial og kognitiv utvikling. For at de voksne i barnehagen skal kunne etablere trygg tilknytning til barna, er de avhengig av å kunne forstå barnet innenfra (Brantzæg, Torsteinson, Øiestad, 2015).

4. Barnehagens mål og fokusområder

Dette barnehageåret ønsker vi å ha litt ekstra fokus på temaet kunst, og estetiske prosesser. Barn behøver å bruke alle sansene sine for å lære, og da er det veldig viktig også å få med de estetiske fagene. I rammeplanen for barnehagen er et av fagområdene «Kunst, kultur og kreativitet». I rammeplanen står det at: «I arbeid med fagområdet skal personalet stimulere barnas nysgjerrighet, utvide deres forståelse og bidra til undring, undersøkelser, utprøvinger og eksperimentering. Barnehagen må legge til rette for og videreutvikle barnas kreative prosesser og uttrykk». Det fine med dette temaet er at det ikke finnes et fasitsvar. Barna skal få utforske, undre seg og skape. Dette med «å skape» handler om å gå ut i det ukjente, utforske og prøve noe nytt. Det ligger tett opp til barns lek. Leken er også en arena hvor barn kan teste ut. Barna skal få mulighet til å prøve ut ulike materialer, teknikker og verktøy. Vi vil legge til rette for estetiske prosesser både innendørs og utendørs. Nærmiljøet er viktig og det vil også bli lagt til rette for byvandring hvor fokus vil være på undring og hva vi kan se rundt oss.

I vingar barnehage har vi en visjon som lyder «Vingar er stedet for trivsel og glede». Inkludering og fellesskap er viktig for oss. Gjennom å jobbe med estetiske prosesser skal vi legge grunnlag for tilhørighet, deltakelse og eget skapende arbeid. Barna skal få tid til å undre seg og filosofere. Hva ser for eksempel barna nå de ser på et maleri? På slutten av barnehageåret skal foreldre inviteres til et sosialt arrangement hvor barna viser frem noe av hva de har arbeidet med gjennom barnehageåret.

Mål:

For barnehageåret 23/24 har vi valgt å videreføre de to overordnede målene vi hadde fra forrige barnehageår. Det ene er hentet fra kommunens strategiplan for barnehage 2021-2025 og lyder som følger: «*Alle barn skal oppleve et trygt, godt og inkluderende barnehagemiljø. Miljøet skal preges av mestring og motivasjon*».

Vårt andre overordnede mål for barnehageåret bygger på kommunens plan for fysisk aktivitet og kosthold i barnehagene: *Alle barna skal hver dag få oppleve bevegelsesglede og mestring*.

Mål 1: *Alle barn skal oppleve et trygt, godt og inkluderende barnehagemiljø. Miljøet skal preges av mestring og motivasjon*. En av grunnene for valg av dette målet er regjeringens innføring av strengere og tydeligere regler som skal sikre at alle barn har det trygt og godt i barnehagene. Disse endringene ble gjeldende fra 1. januar 2021.

I vår barnehage skal personalet være gode rollemodeller som er tett på og tilstedeværende. De voksne skal sørge for at alle barn blir sett og anerkjent for den de er, og de skal vise barna hvordan alle kan lære av hverandre. Barnehagen skal samtidig gi felles erfaringer og synliggjøre verdien av fellesskap og anerkjennelse.

Lek og vennskap er det aller viktigste for barn i barnehagen. Barns opplevelse av vennskap og det å bli inkludert i lek er avgjørende for deres trivsel i barnehagen. De ansattes tilstedeværelse og engasjement i barns lek er derfor helt nødvendig. Leken er den mest naturlige samværsformen for barn, og det er gjennom lek barna får utviklet sine ferdigheter.

Barnehagen skal vise hvordan alle kan lære av hverandre og fremme barnas nysgjerrighet og undring over likheter og forskjeller. Voksenrollen er viktig om vi skal lykkes i arbeidet med å la hvert enkelt barn daglig få oppleve mestring og være inkludert. De voksne skal legge til rette, motivere og støtte barna i alle hverdagens ulike utfordringer. Barnehagen skal gi barn troen på seg selv og andre.

Mestring trenger ikke kun bety å mestre noe og å ha tilegnet seg en ferdighet, det handler også om

prosessen med å takle en utfordring og tørre å prøve. Prosessen er like viktig som mestring av selve ferdigheten.

Voksenrollen er særdeles viktig i barnehagen. Personalet skal ha med seg kommunens verdiord (profesjonalitet, respekt og ansvarlighet) inn i alt de gjør, i alle hverdagssituasjoner, hele dagen. I rammeplanen for barnehager står det at barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Personalet skal reflektere over sine egne holdninger for best mulig å kunne formidle og fremme likeverd og likestilling.

Mål 2: Alle barna skal hver dag få oppleve bevegelsesglede og mestring.

Vi skal legge til rette for fysisk aktivitet og bevegelsesglede. Vi legger til rette for at barna skal få utfolde seg i trygge og varierte omgivelser. Vi skal gi barna rike opplevelser og erfaringer som gir barna mestringsfølelse. Utfordringene barna møter skal være tilpasset den enkeltes nivå slik at utfordringen hverken blir for lett eller vanskelig. Barna skal få utforske, leke, erfare og mestre, gjennom ulike muligheter og utfordringer. Hos oss skal alle barn oppleve å lykkes med noe, hver eneste dag.

Fysisk aktivitet utvikler hele mennesket, selvfølelsen og læring på alle områder samt økt tro på egen mestring og økt trivsel, derfor vil vi at det fine miljøet i og rundt barnehagen skal inspirere til fysisk aktivitet, men også være et miljø som gir rom for hvile, søvn, og riktig kosthold som er viktig for barn i deres utvikling. Personalet skal være sin voksenrolle bevisst. De voksne skal være inspirasjonskilde og tett på barna. Kropp imiterer kropp. Handlingsplanen for fysisk aktivitet (Helse og omsorgsdepartementet 2005- 2009, s.13) anbefaler man at barn og ungdom er i aktivitet i minst 60 minutter hver dag. Aktivitetene anbefales å ha moderat til høy intensitet. Fokus på daglig fysisk aktivitet og fremme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling. Erfaring viser at det er avgjørende at ansatte og foreldre er gode rollemodeller for at alle barn blir deltakende i de fysiske aktivitetene. De fysiske aktivitetene skal ha fokus på mestringsglede fremfor prestasjon, for også å prøve å stimulere de barna som er fysisk inaktive til å få et godt forhold til fysisk aktivitet.

Fokusområder:

Lek

I Vingar barnehage er lek den viktigste aktiviteten vi tilrettelegger for. Leken er grunnleggende når barn skal forme seg som mennesker. Det er gjennom leken barna lærer og bearbeider inntrykk og opplevelser. Leken gir barna kognitive, språklige, kroppslige, motoriske, følelsesmessige og sosiale opplevelser og erfaringer. Den er en viktig arena for trivsel, læring og utvikling og vi ønsker at leken skal ha en fremtredende plass i barnas liv i barnehagen vår. Leken skal være lystbetont og den skal være på barnas premisser. De voksne skal være støttende og observante i barnas lek. Vi skal se hva som interesserer barna, inspirere de, komme med ideer og rekvisitter som kan føre leken videre. Vi skal være der barna er, være støttende, veiledende og hjelpe med igangsetting av lek for de som trenger det. Det er også viktig at vi verner om leken. Er det en lek som er godt etablert og som fungerer fint er det ikke alltid det passer at noen andre kommer inn i akkurat den leken. Da skal en voksen være til stede og finne andre lekemuligheter. Vi ønsker at leken kommer i første rekke for barna og derfor skal vi være fleksible på dagsrytmen og det fysiske rommet slik at vi gir mulighet for at en god lek kan fortsette. Enten ved at barna kan fortsette til de selv vil ta en pause eller avslutt, selv om vi for eksempel skal spise mat. Eller ved at man ikke trenger å rydde vekk leken slik at den er tilgjengelig etterpå, eller neste dag.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Voksne skal være engasjerte, tilstedeværende, omsorgsfulle og aktive i leken sammen med barna.
- De voksne skal gi barna verktøy til å komme inn i lek og samspill med andre barn.
- Vi skal dele barna i mindre grupper som gir bedre forutsetninger for godt samspill mellom barn-voksen og barn-barn.
- Vi skal delta, observere, støtte og berike leken på barnas premisser.
- Vi skal snakke med barna om følelser for å forebygge uheldige samspillsmønstre i lek.
- Vi setter av tid til lek, og verdsetter lekens egenverdi til god utvikling. Gjennom turdager skal vi bidra til at barna får felles opplevelser som kan gi et godt grunnlag for lek og utvikling av leketemaer.
- Være bevisste på at det fysiske lekemiljøet på avdeling.

Sosial kompetanse

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen. Vi ønsker at barna skal ha en gruppefølelse, samhørighet og kunne identifisere seg med avdelingen de går på. De skal ha en følelse av at de er en del av flere og at andre er sammen med dem.

Barna skal føle at de har venner, at man har noen å være sammen med, men også at det er greit å være alene hvis man trenger og ønsker det.

Voksne i barnehagen snakker aktivt med barna om å være en god venn, ikke «bestevenn», men god venn, respektere hverandre, høre på hverandre, samarbeide, dele og hjelpe. Voksen skal også være tilgjengelige for barna slik at de er trygge på at de kan komme og få hjelp hvis de trenger det.

Barnegruppene på avdelingene blir delt inn i mindre grupper slik at barna får en bedre leke-og-læringsarena gjennom større voksen kontakt og ved at det er lettere for barna å forholde seg til færre barn om gangen.

I normalår uten Covid-19 jobber vi på tvers av avdelingene slik at barna blir kjent også utenfor avdelingen sin, med andre barn og voksne. Voksne er til stede sammen med barna både ute og inne for å veilede, leke og støtte i ulike situasjoner.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi tilrettelegger for felles opplevelser og aktiviteter der barna opplever mestring, egenverdi og utfordrer barna til å samarbeide med hverandre.
- Vi bruker måltidsituasjoner som en arena for dialog og sosialt fellesskap. Gjennom dialog deler barna felles erfaringer og opplevelser, og knytter sterkere vennskapsbånd.
- Vi oppmuntrer barna til å vente på sin tur, dele med andre, vise omsorg, hjelpe hverandre, vise empati, hevde seg selv og ha selvkontroll.
- Vi oppmuntrer barna til å si ifra til hverandre ved å bruke ord i samhandling med andre barn, slik at de blir kjent med egne og andres grenser.
- Lek, glede og humor vies stor plass i barnehagehverdagen.
- Vi har fokus på vennskap, sosiale ferdigheter og følelser. Vi organiserer mindre lekegrupper der det er lettere for barna å bli sett og hørt, bli veiledet, utvikle gode relasjoner og oppleve mestring i hverdagen.

Barns medvirkning

Barns medvirkning er lovfestet og det er en viktig del av god omsorg. «Alle barn skal få erfare og få innflytelse på det som skjer i barnehagen» (Rammeplanen 2017). Alle barna i Vingar barnehage skal hver dag oppleve voksne rundt seg som ser, hører og er til stede for dem. De skal oppleve at egne følelser, tanker og meninger blir hørt og anerkjent uavhengig av alder og kommunikasjonsmuligheter. Vi skal møte barna på en måte som formidler respekt, aksept og tillit.

Dette er et mål vi alltid skal ha med oss i det daglige arbeidet. Vi skal ta barna på alvor og da må vi organisere og planlegge hverdagen på en måte som gjenspeiler dette.

Barns medvirkning handler i stor grad om å lytte og la barnets stemme bli hørt. Det handler også om å få være en del av et demokrati, om å føle seg verdsatt og om å få kjenne at «min stemme teller med».

Den aller viktigste delen av barns medvirkning skjer i det daglige samspillet mellom barn og voksne. Her handler det om de holdninger og det verdisyn de voksne rundt barna har.

De yngste barna gir respons på de situasjoner vi skaper rundt dem. Ved å se og observere dem, hvordan de trives og hvordan de deltar, gir de oss tilbakemeldinger selv om de ikke har et verbalt språk. De minste barna medvirker gjennom kroppsspråk og vi justerer oss etter de signaler de gir.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi lytter til barnas verbale og nonverbale språk, slik at vi på beste mulige måte kan tilpasse hverdagen etter deres behov og ønsker.
- Vi skal møte barna med forståelse når de viser ulike type følelser.
- Gi passe utfordringer og møte barna der de er i sin utvikling.
- Vi er bevisste på balansen mellom uformell og formell lek og aktiviteter.
- Vi respekterer barna sine tilbakemeldinger.
- Vi gir barna tid og rom for å lytte, samt skape omgivelser for de gode samtalene.
- Lekemiljøene på avdelingene er essensielle for barnas medvirkning. Lekene og miljøet på avdelingene må innby til kreativitet og støtte barns fantasi og kreativitet.

Livsmestring og helse

Vi legger til rette for fysisk aktivitet og bevegelsesglede. Vi legger til rette for at barna skal få utfolde seg i trygge og varierte omgivelser. Vi skal gi barna rike opplevelser og erfaringer som gir barna mestringsfølelse. Utfordringene barna møter skal være tilpasset den enkeltes nivå slik at utfordringen hverken blir for lett eller vanskelig. Psykisk helse har økende fokus. Hos oss jobber vi bevisst med inkludering og fellesskap

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi tilrettelegger for at barna skal få oppleve bevegelsesglede og mestring i fysisk aktivitet inne, ute og på tur.
- Vi er opptatt av at alle barna skal føle at de blir sett, og at de får positiv oppmerksomhet i sin hverdag. Vi anerkjenner barna og jobber for at alle skal utvikle et trygt og godt selvilde.
- Legge til rette for variert lek, og utfordre barna med nye aktiviteter tilpasset deres nivå og forutsetninger.
- Alle skal få oppleve positive følelser og mestringsfølelse.
- Vi legger til rette for å skape en variert hverdag med både aktive og rolige stunder.
- Skape gode rammer rundt måltidet. Ved å sette av god tid til måltidet og være aktivt til stede, skaper vi et trivelig spisemiljø.
- Dele barnegruppen i mindre grupper, for å se hvert enkelt barn og dets behov og forutsetninger.
- Jobbe målrettet med det psykososiale miljøet. Skape et inkluderende og trygt miljø med fokus på fellesskap og samhold.
- Vi arbeider videre med «Stine Sofies barnehagepakke» som vi deltok på forrige barnehageår.
- Hvert år søker vi plass for førskolebarna på vanntilvenningskurs i regi av Statsforvalteren i Innlandet.

Kommunikasjon og språk

Barnehagen har valgt å satse på leselyst. Dette skal være med på å fremme leselysten hos barn og voksne, og samtidig påse at vi daglig jobber bevisst med språkutvikling i barnehagen. Å fortelle eller lese bøker for barn er god språkstimulering. Via fortellinger og bøker kan barna blant annet møte nye verdener, lære ord og begreper og møte et mer situasjonsuavhengig språk. Det er et mål at barna blir glade i bøker og lesing.

Rammeplanen for barnehagen sier barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening.

Videre forteller rammeplanen at alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Voksne skal invitere barnet til samtaler og undre seg sammen med dem. Vi har aktiviteter der vi leker med språket gjennom rim og regler.
- Vi bruker leken aktivt både når vi er ute, inne eller på tur i arbeidet med å stimulere språkutviklingen hos hvert enkelt barn.
- Vi benytter konkrete som støtte for språkutvikling.
- Vi setter ord på barns opplevelser og inntrykk.
- Dele barna inn i mindre grupper for å styrke språket.
- Vi har samlingsstunder med musikk og bevegelse, samt diverse sangleker og regler.
- Vi skal være barnas «Arne Scheie» og kommentere det som skjer rundt barnet og det de gjør slik at de hele tiden er omgitt av språk.
- Vi bruker kartleggingsverktøy for språk ved behov i samarbeid med barnas foreldre/foresatte.

Omsorg

Omsorg for oss er å bry seg, inkludere og respektere hvert enkelt barn, se de og ta hensyn til deres behov og utfordring. Alle barn er forskjellige og trenger derfor ulike tilnærmingsmåter. Barna trenger trygge og forutsigbare rammer, faste rutiner og tydelige voksne som setter grenser. For de yngste barna som er nye i barnehagen er det ekstra viktig å etablere et trygt miljø der barna kan trives og utvikles. Derfor er det viktig for de voksne å starte med en skjermet avdeling der impulsene kommer mest inne fra avdelingen. På den måten kan man skape en trygg base med omsorgsfulle voksne som er der på barns premisser og ser deres behov. Voksne skal være der for barnet uansett alder for å styrke dets forutsetning for å utvikle tillit til seg selv og andre og skape gode relasjoner til andre. De voksne skal lytte til barna, anerkjenne og være oppmerksom på dets behov og ønsker. Vi skal legge til rette for barnas behov for soving og hvile både ved å ha leggerutiner for de som trenger det og ha hvilestunder med for eksempel rolig musikk, lese bok, høre på lydbok, synge sanger o.l.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi observerer voksen-barn relasjonen. Voksenrollen er viktig for oss og vi setter av blant annet personalmøter og planleggingsdager til å rette fokus på voksenrollen.
- Vi har fokus på å skape trygghet, trivsel og gode relasjoner.
- Vi er aktive voksne som ser og hører barna.
- Vi jobber med trygghetssirkelen (COS).
- Vi innhenter mer kunnskap om barn som blir utsatt for omsorgssvikt.
- Vi samarbeider tett med barneverntjenesten, helsestasjon og andre relevante instanser i kommunen.
- Samarbeider med foreldrene til barnet

Læring

Barns læring og utvikling skjer i et dynamisk samspill mellom barnet og miljøet det vokser opp i og er nært sammenvevd med omsorg, lek og danning. Hos oss skal barna få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Vi skal styrke barnas læring i alle situasjoner i barnehage hverdagen. Ved å møte barna der de er, observere og være engasjerte voksne skaper vi trygge barn som vil lære å utvikle seg. Vi skal bidra til et inkluderende fellesskap som legger til rette for at barna kan bidra i egen og andres læring. Barna skal møte støttende og engasjerende voksne som tar barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet og læringslyst på alvor. Gjennom samtaler, filosoferinger, undring og kropp språk skal vi støtte barnas refleksjoner rundt ulike situasjoner og temaer. Slik skaper vi forståelse og mening sammen med dem.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi tilrettelegger det fysiske miljøet ut ifra barnas interesser og behov.
- Vi deler barna inn i mindre grupper for ro og konsentrasjon, og for at nære relasjoner skal ivaretas.
- Personalet tilrettelegger for gode læringsmuligheter og allsidig lek gjennom undring og refleksjon sammen med barna.
- Personalet sørger for gode rutiner som gir trygge rammer for alle barn.
- Bevisst bruk av formelle og uformelle rom er grunnleggende for å skape gode lekemiljøer i barnehagen.

5. Samarbeid mellom barnehage og hjem

Vi ønsker at alle foresatte skal føle eierskap og tilhørighet til barnehagen, samtidig som de skal oppleve at de har mulighet for å være med å påvirke barnas hverdag. Et nært samarbeid mellom barnehage og hjem gir de beste forutsetninger for gode år i barnehagen for barna. Det er foresatte som kjenner sine egne barn best og vi er så heldige at vi får låne dem noen timer om dagen.

Som foreldre/foresatte er dere barnehagens nærmeste samarbeidspartnere. Dere har ansvaret for barnas oppdragelse, mens barnehagen skal være en støtte for dere i omsorgs- og oppdrageroppgavene. Vi arbeider for at samarbeidet skal være preget av åpenhet, tillit og gjensidig respekt. Vi ønsker at dere foreldre skal være med på å skape den gode barnehagen. Alle foresatte skal være sikre på at barna har en trygg hverdag.

Alle som jobber i Vingar barnehage er underlagt reglene for taushetsplikt i forvaltningsloven §13.

Ved siden av den daglige fysiske kontakten ved bringe/hente-situasjoner har vi også en digital kommunikasjonsplattform mellom barnehage og hjem i form av appen «Visma – Min barnehage». I appen kan man kommunisere mellom hjem-barnehage og alle planer, informasjon og dokumentasjon publiseres i appen. I appen har man også en funksjon som heter min dagbok. I dagboken vil dere kunne se små innlegg fra hverdagen på barnets avdeling.

Barnehagen arrangerer også foreldremøter og foreldresamtaler. Barnehagen inviterer foreldre til individuelle foreldresamtaler. Barnehagen tilbyr også oppstartssamtaler for nye foreldre. Foreldresamtalen er en fortrolig samtale mellom foreldrene og barnehagepersonalet om det enkelte barns trivsel, utvikling og aktiviteter i barnehagen.

Barnehagen har ulike arenaer der vi har et formelt samarbeid med foresatte. Foreldrerådet består av alle foreldrene. I tillegg har barnehagen et samarbeidsutvalg (SU). SU består av fire foresatte, fire ansatte, samt styrer som representerer eier (kommunen) av barnehagen.

Hvert år inviterer barnehagen foresatte til noen faste uformelle arrangementer i løpet av barnehageåret hvor målet er at vi skal bli bedre kjent, foresatte skal få et innblikk i vår hverdag og utvikle et sosialt nettverk i nærmiljøet. Et eksempel på et slikt arrangement er Lucia-feiringen. Andre eksempler på arrangement er julegrantenning, dugnad og sommeravslutning for barna. Noen av arrangementene organiseres av foreldrene gjennom SU.

6. Voksenrollen

Personalet er den viktigste faktoren når det gjelder kvaliteten i barnehagen. Rammeplanen (2017) stiller store krav til de ansatte med fokus på at barnehagen er en lærende organisasjon hvor personalet skal reflektere rundt faglige og etiske problemer, holde seg oppdatert og være tydelige rollemodeller. Personalet har også i oppgave å ivareta relasjonene mellom barna seg imellom, barn og voksne og personalet og foreldre.

Samfunnsmandatet har, i samarbeid og forståelse med hjemmet, et ansvar å ivareta barns behov for omsorg og lek og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Vi som voksne skal se lek, omsorg, læring og dannelse i sammenheng.

Det vi som voksne gir av omsorg, respekt og toleranse til barna, vil gi barna trygghet og troen på seg selv i det fellesskapet som barnehagen er. Den viktigste oppgaven vi voksne har er å inngå i gode samspill med barna, vise forståelse og ha godhet ovenfor dem. Et samspill som er bygget på verdier

og beviste handlinger er et godt grunnlag for utvikling og læring i barnehagen. Samspillet i barnehagen er avgjørende for barnas utvikling rundt den sosiale kompetansen og selvfølelse.

Som voksen i barnehagen må vi fungere godt med kollegaer, sammen og hver for oss. Vi må være beviste på kompetansen vår, hva vi er gode på og hva vi må jobbe mer med. Vi vil være trygge, åpne støttespillere og veiledere. Med rom for enkelt individer, vil vi møte barna på en måte slik at de føler seg verdsatt og sett.

Vi voksne skal være trygge, lekene, tydelige og ha et stort og varmt hjerte for enkeltbarnet!

7. Overgang barnehage – skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

Vingar barnehage er plassert på samme tomt som Vingar skole. Dette gir gode muligheter for et godt samarbeid med nærskolene. Normalt så begynner de aller fleste av skolestarterne på Vingar skole.

Vi følger Lillehammer kommune sine fastsatte rutiner for overgang fra barnehage til skole. Vi har samlet alle førskolebarna våre på samme avdeling. Dette har vi gjort da det blant annet blir enklere å tilrettelegge opplegg som passer førskolebarna basert på mestringsnivå og alder. Vi har fokus på at barna skal bli trygge, selvstendige med god selvfølelse, sosial kompetanse, språk og mestringsopplevelser. Vi jobber målbevisst for å øke barnas selvstendighet. Dette gjør vi ved at barna får øve seg på for eksempel påkledning, spise selv og få varierte erfaringer i hverdagen. Vi skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner.

I tråd med kommunens rutiner gjennomfører barnehagen en overgangssamtale med foresatte i april/mai. Hensikten med samtalen er å sikre best mulig overgang for barnet. Kommunens retningslinjer bygger på at foreldre/foresatte skal samtykke til overføring av personalopplysninger. Det kan overføres nødvendig informasjon som skal hjelpe skolene med å legge til rette for en god skolestart for hvert enkelt barn, og tilpasse opplæringen på best mulig måte.

Barnehagen samarbeider med skolene som barna skal begynne på. Vi har samarbeidsmøter på skolen, og barna blir invitert til besøk på skolene. I mai/juni er det miniskoledag. En ansatt fra skolen kommer også på besøk til barnehagen i juni for å snakke og møte førskolebarna. Ifølge de kommunale retningslinjene for overgangsrutiner mellom barnehage og skole, skal barnehagen arbeide med konkrete «overgangsobjekter» det siste året før skolestart. Det kan være en sang, en bok, ett eventyr eller en regeltekst. Disse objektene vil barna kjenne igjen når de begynner på skolen. Hva slags grenseobjekter som til enhver tid er gjeldene vil være synlig i barnehagens planer, og barnehagen vil alltid informere foreldre om de gjeldende overgangsobjektene.

8. Ansatte:

Leder:	Jørgen Engnæs	100%
---------------	---------------	------

Tiriltoppen:

Pedagogisk leder/Ass.styrer	Marianne Storlien	100%
Pedagogisk leder	Marta Veim Andreassen	100%
Pedagogisk medarbeider	Elisabeth Tande Petersen	100%
Pedagogisk medarbeider	Kristi Skjerve	60%
Lærling	Siri Trelvik	100%

Sokrates:

Pedagogisk leder	Kjersti Steinum	100%
Pedagogisk leder	Guro Edvardsen	100%
Pedagogisk medarbeider	Jorunn Selstad Alm	50%
Pedagogisk medarbeider	Kjersti Brekken Stensrud	80%
Pedagogisk medarbeider	Lone Andersen	20%

Kanutten:

Pedagogisk leder	Kristel Gården Paulsen	100%
Pedagogisk medarbeider	Ida Hansen	100%
Pedagogisk medarbeider	Linda M. Kronstad	100%

Knerten:

Pedagogisk leder	Daniel A. Vermund	100%
Pedagogisk medarbeider	Hege J. Haug	100%
Pedagogisk medarbeider	Annveig Trinerud	100%

Kjøkkenassistent	Lone Andersen	40%
-------------------------	---------------	-----

KALENDER/ÅRSHJUL 2023-2024:

Oversikt over datoer det er verdt å merke seg.	
August:	
Torsdag 17	Planleggingsdag – barnehagen er stengt
Fredag 18	Planleggingsdag – barnehagen er stengt
September:	
Uke 38	Brannvernuke
Oktober:	
Mandag 2	Foreldremøte Knerten & Kanutten
Onsdag 4	Foreldremøte Sokrates & Tiriltoppen
Mandag 24	Markering av FN-dagen
Novem ber:	
Fredag 24	Planleggingsdag – Barnehagen er stengt
Mandag 27	Julegrantenning
Desember:	
Tirsdag 5	Barnas julebord
Onsdag 13	Lucia-feiring
Torsdag 21	Nissefest
Mandag 25	1. Juledag - Barnehagen er stengt
Tirsdag 26	2. Juledag - Barnehagen er stengt
Januar:	
Mandag 1	1.Nyttårsdag – Barnehagen er stengt
Fredag 26	Fargefest
Februar:	
Fredag 2	Planleggingsdag – Barnehagen er stengt
Tirsdag 6	Markere samefolkets nasjonaldag
Mars:	
Torsdag 7	Aktivitetsdag
Tirsdag 19	Barnas påskelunsj
Onsdag 20	Påskecaffe Sokrates & Tiriltoppen
Torsdag 21	Påskecaffe Knerten & Kanutten + Rockesokk
Onsdag 27	Halv åpningstid, 07.00-12.00
Torsdag 28	Skjærtorsdag – Barnehagen er stengt
Fredag 29	Langfredag – Barnehagen er stengt

April:	
Mandag 1	2.påskedag – Barnehagen er stengt
Mai:	
Onsdag 1	Arbeidernesdag – Barnehagen er stengt
Fredag 3	Markere Barnekreftdagen
Torsdag 9	Kristi himmelfartsdag – barnehagen er stengt
Fredag 10	Planleggingsdag – Barnehagen er stengt
Torsdag 16	Markering av 17. mai
Fredag 17	Norges nasjonaldag – barnehagen er stengt
Mandag 20	2. pinsedag – Barnehagen er stengt
Onsdag 22	Kunstutstilling
Juni:	
Uke 23	Tilvenningsuke
Onsdag 12	Sommeravslutning for barna
Onsdag 19	Aktivitetsdag
Juli:	Sommerbarnehage i samarbeid med Jørstadmoen og Vingrom, Saksheim og Buvollen (mer info vil komme i forkant). 2 uker stengt.

**Viktig å merke seg at forandringer kan forekomme. Endres en dato vil man bli informert i god tid. Det kan også dukke opp andre arrangement som ikke er med i kalenderen. Disse vil da også informeres om i god tid.*

Kontaktinformasjon

Vingar barnehage:

Åpningstid: 07:00 – 16:30

Leder:

Jørgen Engnæs

Adresse:

Saksumsdalsvegen 42,
2608 Lillehammer

Tlf:

Knerten	909 64 532
Kanutten	901 70 853
Sokrates	901 82 922
Tiriltoppen	901 56 953
Kontortelefon	610 57 100

Barnehagens e-postadresse:

Postmottak.Vingar.Barnehage@lillehammer.kommune.no

Besøk www.lillehammer.kommune.no/vingar-barnehage-k.422608.no.html

for mer info om barnehagen og hva som skjer

PROGRESJONSPLAN - FAGOMRÅDENE

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø.

Progresjonsplanen beskriver hvordan barnehagen jobber med de syv fagområdene som er beskrevet i rammeplanen. Planen skal også synliggjøre hvordan barnehagen jobber med overgangen barnehage-skole og satsningsområdene som er beskrevet på s.

Antall år barnet går i barnehage før skolestart kan variere. Likevel skal aktivitetene tilpasses og forbeholdes de enkelte aldersgrupper. Alle barn skal ikke nødvendigvis være med på alt.

Hvordan jobber barnehagen med de 7 fagområdene?

(både generelt og for inneværende år)

<i>Kommunikasjon, språk og tekst</i>		
1-2 år Møte enkle billedbøker, rim, regler og sanger. Kommunikasjon gjennom blikk, mimikk, enkle ord og setninger. Bli kjent med eventyr. Bli kjent med konkrete. Oppleve variert og rikt språk gjennom lek og aktiviteter. Tolke barnas kroppsspråk og benevne det man gjør. Barna får hjelp til å sette ord på følelser og opplevelser	3-4 år Bruke rim, regler og sang. Utvikle samtalene til å strekke seg over tid. Utvikle fortellerglede. Dramatisere. Sette ord på følelser. Bevisstgjøring på bruk av språk i konfliktsituasjoner. Bruke spill som stimulerer språket. Bruke muntlige fortellinger for å øve på lyttetrening. Barna skal bli lest for daglig.	5-6 år Forstå det meste som blir sagt. Følge kompliserte oppfordringer- forstå gradbøying av en del adjektiv. Klassifisere i overbegreper som mat, dyr, klær osv. Forklare ords mening (f.eks. «hva er å sove?») Fortelle om egne erfaringer i nåtid og fortid på en forståelig måte Eksperimentere med skriftspråket i noen grad. Ha en dialogsamtale. Forstå kollektive beskjeder, utføre handling. Erfare bruk av digitale verktøy. Lytt til lyder i språket og bli fortrolig med symboler.

Kropp, bevegelse, mat og helse

1-2 år Bruk av musikk og konkrete for å stimulere sansene. Mulighet til inne og ute lek på variert underlag hele året. Opparbeide gode rutiner ved personlig hygiene. Sosiale og læringsrike måltider med et sunt og mangfoldig kosthold.	3-4 år Videreutvikle kroppskontrollen. Pinsettgrep blir mer innarbeidet. Være med på turer i all slags vær og bevege seg i ulendt terreng. Forståelse av egen kropp og at alle er ulike. Skape forståelse for hvordan kostholdet virker inn på kroppen. Vi har fokus på hyggelige måltider og på et sunt og mangfoldig kosthold.	5-6 år Utvikle glede ved å bruke naturen til utforskning og kroppslige utfordringer. Setter grenser for egen kropp og respekterer andres grenser. Få en forståelse for hvordan en bruker og samtidig tar vare på miljøet og naturen. Få kunnskap om hvordan menneskekroppen fungerer. Få kunnskap om hva som kjennetegner et sunt kosthold.
--	--	---

Kunst, kultur og kreativitet

1-2 år Barna skal bli stimulert til å bruke sansene og fantasien. Erfare bruk av ulike formingsmaterialer og redskaper. Erfare enkel dramatisering. Lære enkle sanger med bevegelse. Oppleve glede og stolthet over egen tilhørighet.	3-4 år Forming. Musikk og visuelt språk. Eventyr og billedbøker. Rolle og fantasilek. Dramatisering. Utkledning. Kultur i nærmiljøet. Teater/kino Lære primærfargene	5-6 år Få erfaring i å uttrykke seg kunstnerisk og finne sine egne uttrykksformer. Få kjennskap til navn på ulike instrumenter og bruken av disse. Få erfaringer i å iakttas estetiske former og detaljer i møte med natur og det fysiske miljøet.
---	--	--

Natur, miljø og teknologi

1-2 år Barna skal få leke og utforske naturen i barnehagens uteområde og nærmiljø. Bli kjent med ulike dyr. Oppleve ulike årstider. Tilrettelegge for at barna kan bidra med kildesortering	3-4 år Forskning Barna skal oppleve glede ved å være i naturen, og lære å ta vare på den. Gå lengre turer. Få kjennskap til forskjellige dyr og fugler Barna skal lære å kildesortere søppel.	5-6 år Få innsikt i samspillet i naturen og naturvern. Kunnskaper om årstider og været. Få erfaring med enkle forsøk, og undre seg over vann, luft, lys og elektrisitet. Se sammenheng mellom husdyrhold og matproduksjon – hvor får vi melk, kjøtt fra. Barna skal lære å kildesortere søppel.
--	---	---

Antall, rom og form

1-2 år Barna skal få kjennskap til ulike former og størrelser. Få kjennskap til begreper som oppå, inni, over, under, stor og liten. Få erfaring i bruk av tallbegrep. Bruke kroppen og sansene til å utvikle romforståelse. Stimulere barnas utholdenhet.	3-4 år Utvikle forståelse for mengde, antall og sortering. Få kjennskap til tallene, måneden, dag og årstider. Ulikheter og likheter. Begynne med peketelling. Snakke om i går, i dag og i morgen. Leke med former, tegne dem, benevne og bruke dem i hverdagslivet. Konstruksjonslek. Spill med fokus på læring av tall og matematiske begreper.	5-6 år Bruke matematiske begreper som foran, bak, over, under. Barna skal få øvelse i å klassifisere og sortere etter form, farge og størrelse. Eksperimentere med bokser, beholdere-tunge/lette, innhold, lik/ulik. Lære tall, skrive tall. Lære begrep om antall i rutinesituasjoner, i lek og konstruksjonslek. Rydding ute/inne.
--	---	--

Etikk, religion og filosofi

1-2 år Barna skal få undre seg og utforske på sin måte. Oppleve trygghet i forhold til seg selv, voksne og barn i barnehagen. Normer og verdier Oppleve spenning ved ulike høytider.	3-4 år Tilrettelegge for gode samtaler og fortellinger. Alle skal bli tatt på alvor. Kjennskap til høytider og tradisjoner. Utvikle respekt og toleranse for hverandre. Barna skal lære å vente på tur, stå i kø og vise hensyn til hverandre.	5-6 år Konflikthåndtering på egenhånd i økende grad. Kjennskap til «den gylne regel». Få lære om de land og kulturer som finnes i barnehagen og vise respekt for andres bakgrunn uansett kultur eller religion. Kjenne til kristne høytider/tradisjoner. Tilegne seg samfunnets normer og verdier.
---	--	--

Nærmiljø og samfunn

1-2 år Barna skal oppleve tilhørighet i gruppa. Oppleve å bli trygg på barnehagens uteområde og nærmiljø. Oppleve at de får medvirke i egen hverdag. Oppleve Barnekonvensjonen i egen hverdag. Bruke Tarkus i trafikkopplæringen	3-4 år Lære mer om demokratiske prinsipper og medbestemmelse. Besøke steder i nærmiljøet. Bli kjent med ulike skikker og tradisjoner. Lære om likheter og ulikheter lokalt og globalt. Oppleve dyr på nært hold. Bruke Tarkus i trafikkopplæringen	5-6 år Bli kjent med nærmiljøet. Få kunnskap om samene som Norges urbefolkning. Vite hva foreldrene jobber med. Kjenne de enkleste trafikkreglene som gående, og vite hvorfor vi bruker refleks. Barna skal bli kjent med FNs barnekonvensjon. Bruke Tarkus i trafikkopplæringen
--	--	--